

ÖĞRENCİ VELİLERİNİN WHATSAPP GURUPLARININ OLUŞTURULMASI KONUSUNDAKİ GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİNİN İNCELENMESİ

INVESTIGATION OF THE OPINIONS AND SUGGESTIONS OF THE STUDENT PARENTS ON
THE CREATING OF WHATSAPP GROUPS

Dr. Gökhan BAK

Milli Savunma Bakanlığı, gokhanbak2010@hotmail.com

Özdem BAK

ozdembak@windowslive.com

Dr. Osman Vedüd EŞİDİR

Basın İlan Kurumu, oesidir@yahoo.com

Alparslan BAK

joe_alp@hotmail.com

ÖZET

Teknoloji ve küreselleşmeyle birlikte iletişim kanalları ve şartları da değişmektedir. Günümüzde cep telefonları artık olmazsa olmazlar arasında yerini almıştır. Cep telefonları günlük konuşmanın dışında çok farklı amaçlar için de kullanılmaktadır. Teknolojinin ilerlemesiyle beraber konuşmanın da alternatif iletişim modelleri oluşmuştur. Cep telefonları sayesinde konuşma anlık iletişim döngüsü haline gelmiştir. Telefonda konuşmanın yerine daha hızlı, daha ekonomik ve daha pratik olduğu gerekçesiyle mesajlaşma yöntemleri kullanılmaya başlanmıştır. İnternetin de ucuzlamasıyla ve bedava sunulmasıyla birlikte internet uygulamaları daha da yaygınlaşmıştır. WhatsApp uygulaması anlık mesajlaşma servisleri arasında en bilinen ve de kullanımı en yaygın olan internet uygulamasıdır. Bu uygulama üzerinde birçok grup kurulmakta ve de bu gruplarla resim, video, bilgi paylaşımının yanı sıra görüntülü/görüntüsüz konuşmalar yapılmaktadır. Öğrenci velilerinin de WhatsApp grupları oluşturarak bu özelliklerini kullandığı bilinmektedir. Bu bağlamda, 31 öğrenci velisinin katılımıyla kurulan bir WhatsApp grubunun paylaşımının yanı sıra velilerin verdiği cevaplar doğrultusunda, sağladığı avantajlar ve dezavantajları incelenmeye çalışılmıştır. Nitel araştırma tekniklerinden derinlemesine görüşme tekniği kullanılmıştır. Oluşturulan WhatsApp grubunun avantajlarının yanı sıra dezavantajlarının da olduğu, kullanım amacının dışına çıkılabildiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Kişilerarası İletişim, WhatsApp Uygulamaları.

ABSTRACT

Together with technology and globalization, communication channels and conditions change. Nowadays, mobile phones are no longer a must-have. Cell phones are used for different purposes besides everyday conversation. With the advancement of technology, alternative communication models of speech have been formed. Thanks to mobile phones the conversation has become an instant communication cycle. Instead of talking on the phone, messaging methods have been started to be used as it is faster, more economical and more practical. Internet applications have become more widespread with the internet being cheaper and free. WhatsApp app is the most known and most common internet application among instant messaging services. Many groups are established on this application, and these groups include pictures, videos, information sharing, as well as video / non-video conversations. It is known that parents use these features by creating WhatsApp groups. In this context, in addition to sharing the WhatsApp group formed with the participation of 31 parents, the advantages and disadvantages of the parents were tried to be examined. In-depth interview technique was used in qualitative research techniques. In addition to the advantages of the WhatsApp group, it has been seen that there are disadvantages and can be used outside of its intended use.

Key Words: Interpersonal Communication, WhatsApp Applications.

1. GİRİŞ

Küreselleşme ve teknolojinin hızla ilerlemesiyle birlikte kişilerarası iletişimde farklı yönelimler oluşmaya başlamıştır. İletişim kanalları ve de şartları değişmeye başlamış, konuşmanın yerini mesajlaşma alır hale gelmiştir. İnsanlar günlük konuşmalarının çoğunu yüz yüze yapmaktansa cep telefonları vasıtasıyla uygulamaya başlamıştır. Bu konuşmaların çoğu da günden güne teknolojinin gelişimiyle birlikte, cep telefonundaki yeni uygulamalarla yapılarak, alternatif iletişim modelleri oluşturulmuştur. Cep telefonlarındaki konuşma, yerini; internetin bedava veya ucuz sunulmasının

yanı sıra daha hızlı, daha ekonomik ve daha pratik olduğu gerekçesiyle internet uygulamalarına bırakmıştır. Anlık mesajlaşma servisleri konuşmanın alternatifi olarak günden güne daha da artmaya devam etmektedir. Bu anlık mesajlaşma servislerinin bilinen ve en çok kullanılan uygulaması WhatsApp uygulamalarıdır. Kullanıcıların telefon listelerindeki kayıtlarını uygulamaya entegre ederek kullanılır ve kolaylık sağlar. Anlık mesajlaşma servisleri kişilerarası iletişim araçları arasında yerini almıştır (Yazıcı, 2015:1116).

Dosya, fotoğraf, video paylaşımına izin veren, mesajlaşma, görüntülü ve sesli konuşma imkânları sunan WhatsApp uygulaması son yıllarda en popüler iletişim kanallarından birisine dönüşmüştür (Göncü, 2018:592).

WhatsApp'ın başka bir servise kaydolmadan ücretsiz olarak emoji, fotoğraf, video, mesaj göndermesi ve kullanıcıların telefon numarasını kimliği olarak kullanmasına imkân tanınması diğer uygulamalardan farklı kılan özellikleridir (Uzun ve Uluçay, 2017:222).

Öğrenci velileri, öğrenciler hakkında her türlü bilgiye zamanında ulaşmak ister. İlkokul birinci sınıf; okuma yazmanın temellerinin atıldığı, öğrencilik hayatının sevdirmeye çalışıldığı, bazı temel alışkanlıkların kazandırıldığı, çocuğun oyun dönemiyle birlikte devam ettiği, 6-7 yaş gurubu çocuklardan oluşan eğitim-öğretim yuvasıdır. Öğrenciler kadar velilerin de heyecanla başladığı, yeni bilgilerin öğrenildiği, zor aynı zamanda mutluluk verici bir dönemin başlangıcıdır. Denemeye, öğrenmeye istekli olan öğrencilerin bu isteklerinin yerine getirilmesinde öğretmenler kadar öğrenci velilerinin de payı büyüktür. Öğrenci velileri bu bağlamda, çocuklarının gelişiminde olumlu katkılar sağlamak adına teknolojiyi de takip edip, nimetlerinden faydalanmaya çalışmaktadır. Hem teknolojiyi kullanarak en hızlı sürede çocukları hakkında bilgi sahibi olmak, hem de eğitim-öğretim hayatlarına destek vermek düşüncesiyle, öğrenci velileri tarafından WhatsApp gurupları kurulmaya başlanmıştır. Bu guruplar içerisinde yer alan velilerle görüşme yapılarak, olumlu ve olumsuz yönlerinin tespit edilmesi amacıyla böyle bir çalışmaya gereksinim duyulmuştur.

2. LİTERATÜR TARAMASI

Yapılan literatür taramaları incelendiğinde, WhatsApp uygulamalarının gerek iş ortamında gerekse okul ortamında kullanımına ilişkin araştırmaların yapıldığı görülmüştür. Üniversite öğrencileri için anlık mesajlaşma servislerinin sunduğu hizmetler, WhatsApp uygulamalarının popüler hale gelmesini sağlamıştır. Üniversite öğrencilerinin anlık mesajlaşma servislerinin kullanım biçimlerini ve amaçlarını değerlendirmek amacıyla, WhatsApp örneklemini doğrultusunda anket çalışması yapılmıştır (Yazıcı, 2015:1102-1119).

Başka bir araştırmada; Y kuşağının WhatsApp'a dair kullanım ve doyum noktalarını tespit etmek amacıyla, amaçlı örnekleme yöntemiyle 10 kişilik bir örneklem oluşturulmuş, derinlemesine görüşme yapılarak veriler elde edilmiş, bu veriler analiz edilmiştir. Sosyalleşme, ücretsiz olması, pratiklik, multimedya, profesyonel ihtiyaçlar ve eğlence kategorilerine ayrılarak araştırma incelenmiştir (Göncü, 2018:590-613).

Okuldaki kullanımlarına ilişkin yapılan araştırmaların birinde; öğretmen-aile iletişimde WhatsApp guruplarının kullanım amaçlarını, avantajlı ve dezavantajlı yanlarını, ailelerle iletişimde WhatsApp guruplarını kullanan okul öncesi öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda belirlemek amacıyla, 29 okul öncesi öğretmen ile yüz yüze görüşme yapılmış, elde edilen veriler analiz edilmiştir. WhatsApp uygulamasının öğretmen-aile iletişimi noktasında kolaylıklar sağladığı, avantajlarının yanı sıra dezavantajlarının da olduğu belirlenmiştir. Araştırma sonucuna göre, öğretmenlerin ailelerle iletişimde hızlı ve kolay iletişim kurmak, aileleri topluca bilgilendirmek, fotoğraf-video paylaşabilmek, okulda yapılan etkinliklerden haberdar etmek, zamandan tasarruf etmek, kâğıt vb. yazılı materyallerden tasarruf etmek gibi nedenlerden dolayı WhatsApp guruplarını tercih ettikleri belirlenmiştir. Ayrıca öğretmenlerin, WhatsApp guruplarını; duyuru yapma, sınıf içinde/dışında yapılan etkinlik fotoğraf/videolarını paylaşma ve haber mektubu gönderme gibi amaçlarla kullandıkları sonucuna varılmıştır (Balcı ve Tezel Şahin, 2018:751-768).

3. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Verilerin toplanmasında derinlemesine görüşme yöntemi uygulanmıştır. “Derinlemesine görüşme, araştırılan konunun bütün boyutlarını kapsayan, daha çok açık uçlu soruların sorulduğu ve detaylı cevapların alınmasına imkân veren, yüz yüze, bire bir görüşülerek bilgi toplanmasına imkân veren bir veri toplama tekniğidir. Karşıdaki kişinin duygu, bilgi, tecrübe ve gözlemlerine görüşme yoluyla ulaşılır” (Tekin, 2006:101).

Veri toplama aracı olarak, görüşme sürecinde yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme esnasında gerektiğinde formda bulunan sorulara fazladan sorular eklenmiştir. Fazladan eklenen sorular için açıklama yapmaları istenmiş, verilen cevaplar not tutularak kaydedilmiştir. Toplam 31 kişiyle derinlemesine görüşme yapılmıştır. Görüşmelerin gizli kalacağı taahhüt edilerek, önceden belirlenen saatte, sessiz bir ortamda, her bir kişiyle ortalama 30 dakika tek tek ve yüz yüze görüşme yapılmıştır. Gönüllü katılımı gerçekleştirilen görüşmeler sonucunda elde edilen verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. Verilen cevaplar kategorilerine ayrılarak, anlamlandırılmış ve yorumlanmıştır.

3.1. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Teknolojinin ilerlemesi ve küreselleşmeyle birlikte kişilerarası iletişim araçları arasında cep telefonlarının önemi giderek artmaktadır. Cep telefonlarındaki konuşmalar da yerini internet uygulamalarına bırakmıştır. Bu internet uygulamaları içerisinde anlık mesajlaşma servisleri de kullanılmaktadır. Bu anlık mesajlaşma servislerinin bilinen ve en çok kullanılan uygulaması WhatsApp uygulamalarıdır. Kişilerarası iletişimde hızlı, pratik, ekonomik olmasının yanı sıra fotoğraf, resim, video, bilgi paylaşımının yapılması, sesli ve görüntülü konuşma imkânı sunması WhatsApp uygulamalarının tercih edilme nedenlerindedir. Öğrenci velileri, öğrencilerin özellikle okul içerisindeki bilgi alışverişini daha hızlı, daha ekonomik ve zamandan tasarruf ederek yapabilmeleri adına WhatsApp gurupları oluşturmaktadır. Bu bağlamda birinci sınıfa giden çocuğun velisi konumunda olan velilerin oluşturduğu “Minik Birler Gurubu” adındaki WhatsApp gurubunun avantajlarının, dezavantajlarının neler olduğu, iletişimdeki olumlu, olumsuz etkileri araştırılmıştır.

3.2. Araştırmanın Evreni, Örneklemi ve Sınırlılıkları

Araştırmanın evrenini Tekirdağ ili Çorlu ilçesinde yaşayan, ilkokul birinci sınıfa giden çocuğun velisi konumunda olan aileler, örneklemi ise; amaçlı örneklem yöntemiyle, ilkokul birinci sınıfa giden çocuğun velisi konumunda olan, aynı WhatsApp gurubu içerisinde yer alan 31 katılımcı oluşturmaktadır. İlkokul birinci sınıflar, 2018-2019 eğitim-öğretim yılına 10 Eylül 2018 tarihinde başlamıştır. Bir hafta oryantasyon haftası olarak değerlendirilmiş, diğer sınıflardan bir hafta öncesinde, eğitim-öğretim yılına büyük bir heyecan ve mutlulukla adım atmışlardır. İlkokul birinci sınıfa başlayan öğrencilerin velileri, okulun açıldığı ilk gün öğrencilerle birlikte derslere katılmış, oryantasyon haftası içerisinde öğrencileri yalnız bırakmamıştır. Ders zilin çaldığı ilk gün öğrencilerin yanı sıra veliler de kendi aralarında tanışma fırsatı bulmuştur. Öğrencilerle ilgili fikir alışverişini yapabilmek adına velilerin ortak düşüncesi olarak bir WhatsApp gurubu kurulması kararlaştırılmıştır. Okulun ikinci günü olan 11 Eylül 2018 tarihinde “Minik Birler Gurubu” adı altında WhatsApp gurubu oluşturulmuştur. Gurubun kurulduğu 11 Eylül 2018 tarihi ile 30 Kasım 2018 tarihi arasındaki süreçte oluşturulan gurup içerisindeki paylaşımlar da incelenerek araştırmaya dâhil edilmiştir.

31 katılımcıya yarı yapılandırılmış görüşme formu ile yüz yüze derinlemesine mülakat gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya herkesin gönüllü olması istenmiştir. Görüşme formunun doldurulmasını müteakip yüz yüze derinlemesine mülakat yapılmış, sonuçları kategorilere ayrılarak incelenmiş ve de yorumlanmıştır. Araştırma gönüllü olarak katılım gerçekleştiren; Minik Birler Gurubu adı altında WhatsApp gurubu kuran, ilkokul birinci sınıfa giden çocuğun velisi konumunda olan 31 kişi ile sınırlıdır. Araştırmada; katılımcılarla yapılan görüşme ile kurulan guruptaki paylaşımların sonucu elde edilen verilerden yararlanılmıştır.

4. ARAŞTIRMANIN BULGULARI

Araştırma kapsamında ilkököl birinci sınıfta okuyan 31 öğrencinin velisi olarak WhatsApp gurubunda paylaşılanlara ve derinlemesine görüşme sonucu elde edilen bilgilere yer verilmiştir.

4.1. Sınıftaki Öğrenci Dağılımı

Araştırma kapsamında ilkököl birinci sınıfta okuyan öğrencilerin dağılımı Tablo 1’de verilmiştir. % 51.6’lık (16) kısmı erkek, % 48.4’lük (15) kısmı kız öğrencilerden oluşmaktadır.

Tablo 1: Cinsiyet Dağılımı

Cinsiyet	frekans	%
Kız	15	48.4
Erkek	16	51.6
Toplam	31	100.0

4.2. WhatsApp Gurubundaki Veli Dağılımı

Araştırma kapsamında öğrenciler hakkında bilgi edinmek amacıyla kurulan WhatsApp gurubunun içerisinde bulunan katılımcıların/velilerin durumu Tablo 2’de sunulmuştur. Öğrencilerin % 90.3’lük (28) oranla veli olarak anneleri, % 9.7’lik (3) oranla da babaları gurupta yer almaktadır.

Tablo 2: Veli Dağılımı

Veli Bilgisi	frekans	%
Annesi	28	90.3
Babası	3	9.7
Toplam	31	100.0

4.3. WhatsApp Gurubundaki Babaların Mesleki Bilgileri

Araştırma kapsamında öğrenci velisi olarak guruba üye olan öğrenci babalarının meslek dağılımı Tablo 3’de verilmiştir. 3 öğrenci velisinin de bir meslekte çalıştığı gözükmektedir.

Tablo 3: Öğrenci Babalarının Meslek Dağılımı

Meslek	frekans	%
Güvenlik Görevlisi	1	33.3
Fabrika İşçisi	1	33.3
Öğretmen	1	33.3
Toplam	3	100.0

4.4. WhatsApp Gurubundaki Annelerin Mesleki Bilgileri

Araştırma kapsamında öğrenci velisi olarak guruba üye olan öğrenci annelerinin meslek dağılımı Tablo 4’te sunulmuştur. % 75’lik (21) oranla öğrenci velisi olan annelerin ev hanımı olduğu dikkat çekmektedir.

Tablo 4: Annelerinin Meslek Dağılımı

Meslek	frekans	%
Fabrika İşçisi	2	7.1
Tezgâhtar	1	3.6
Eczacı Kalfası	1	3.6
Aşçı	2	7.1
Öğretmen	1	3.6
Ev Hanımı	21	75
Toplam	28	100.0

4.5. WhatsApp Gurubundaki Babaların Eğitim Seviyeleri

Araştırma kapsamında öğrenci velisi olan babaların Tablo 5’de eğitim seviyeleri verilmiştir. İlköğretim, lise ve üniversite mezunu birer kişi bulunduğu göze çarpmaktadır.

Tablo 5: Babalarının Eğitim Seviyesi Dağılımı

Mezuniyet	frekans	%
İlköğretim	1	33.3
Lise	1	33.3
Üniversite	1	33.3
Toplam	3	100.0

4.6. WhatsApp Gurubundaki Annelerinin Eğitim Seviyeleri

Araştırma kapsamında öğrenci velisi olan annelerin eğitim seviyeleri Tablo 6’da sunulmuştur. % 53.6’lık (15) oranla ilköğretim, % 39.3’lük (11) oranla lise, % 7.1’lik (2) oranla üniversite mezunu öğrenci velisi olan anne bulunmaktadır.

Tablo 6: Annelerinin Eğitim Seviyesi Dağılımı

Mezuniyet	frekans	%
İlköğretim	15	53.6
Lise	11	39.3
Üniversite	2	7.1
Toplam	28	100.0

4.7. WhatsApp Gurubundaki Babaların Yaş Durumu

Araştırma kapsamında öğrenci velisi olan babaların yaş durumu Tablo 7’de verilmiştir. % 66.7’lik (2) oranla 35 yaşından büyük oldukları görülmektedir.

Tablo 7: Babalarının Yaş Durumu

Yaş Aralığı	frekans	%
30-35	1	33.3
35-40	2	66.7
Toplam	3	100.0

4.8. WhatsApp Gurubundaki Annelerin Yaş Durumu

Araştırma kapsamında öğrenci velisi olan annelerin yaş durumu Tablo 8’de sunulmuştur. % 35.7’lik (10) oranla 35-40 yaş aralığında öğrenci velisi anne bulunduğu görülmektedir.

Tablo 8: Annelerinin Yaş Durumu

Yaş Aralığı	frekans	%
25-30	8	28.6
30-35	9	32.1
35-40	10	35.7
40 yaşından büyük	1	3.6
Toplam	28	100.0

4.9. WhatsApp Gurubunda Paylaşılan Konular

Araştırma kapsamında 11 Eylül 2018-30 Kasım 2018 tarihleri arasında “Minik Birler Gurubu” adı altında kurulan WhatsApp gurubunda paylaşılan konular aşağıda sunulmuştur:

- Hasta Öğrencilerin Okula Gelememe Bilgisi-10 paylaşım
- Hasta Öğrencilere Geçmiş Olsun Dilekleri-15 paylaşım

- Ödev İstatistikleri-Sınav Bilgilendirme Kritiği-20 paylaşım
- Kişisel Bakım Sorunları(Bitlenme Durumu)-15 paylaşım
- Veli Toplantısı Bilgilendirme-2 paylaşım
- Okul Toplantısı Bilgilendirme-2 paylaşım
- Beslenme Saati Listesi Değişikliği- 2 paylaşım
- Kar Dolayısıyla Okul Tatili Bilgilendirmesi-2 paylaşım
- Okulda Kaybolan Eşya Bilgilendirmesi-5 paylaşım
- Öğretmen İsteği Doğrultusunda Çantaya Konacak Defter ve Kalem Bilgilendirme-10 paylaşım
- Okulda Verilen Kurs Bilgilendirmesi- 3 paylaşım
- Öğrenci Şikâyetleri (Zorbalıkla İlgili)- 30 paylaşım
- Etkinlik Katılımı Bilgilendirme (Çömlek Yapımı ve Tiyatro)- 3 paylaşım
- Okulda Yapılacak Aş, Diş Bakımı ve İşitme Testi Bilgilendirme- 3 paylaşım
- Önemli Gün ve Haftalar Bilgilendirmesi- 10 paylaşım
- Okuma Bayramında Verilecek Hediye ve Madalya Seçimi-15 paylaşım
- Kitap Tavsiyesi-20 paylaşım
- BİLSEM Sınavı Bilgilendirme-2 paylaşım
- Öğrencilere Harçlık Verilip Verilmeme Hususu-25 paylaşım
- Öğretmenin Velilere Mesajı-30 paylaşım
- Link Paylaşımı (BİLSEM Sınavı Kılavuzu, Okuma Geliştirici Ek Çalışma, İKEA Resim Yarışması Bilgilendirme)- 3 paylaşım

4.10. WhatsApp Gurubunda Paylaşılan Resim Bilgileri

Araştırma kapsamında 11 Eylül 2018-30 Kasım 2018 tarihleri arasında “Minik Birler Gurubu” adı altında kurulan WhatsApp gurubunda paylaşılan resim bilgileri aşağıda sunulmuştur:

- Okul Aile Birliği Toplantısı-2 resim
- Veli Toplantısı-4 resim
- Öğrencilerin Dersine Takviye-5 resim
- Öğretmenler Günü Hediyesi-5 resim
- Etkinlik Tanıtım (Çömlek Yapımı, Tiyatro)-5 resim
- Etkinlik Faaliyet Sonucu (Çömlek Yapımı, Tiyatro)- 120 resim
- 10 Kasım Atatürk’ü Anma Günü-20 resim
- Okuma Bayramı İçin Madalya Örnekleri-9 adet
- Öğretmenin Paylaştığı Ödevler- 40 resim
- Tanıtım Amaçlı Veli-Öğrenci Resimleri Paylaşımı-31 resim
- Öğretmenler Günü-15 resim
- Hayırlı Günler Dilekleri (Cuma ve Kandiller)- 12 resim

4.11. WhatsApp Gurubunda Paylaşılan Video Bilgileri

Araştırma kapsamında 11 Eylül 2018-30 Kasım 2018 tarihleri arasında “Minik Birler Gurubu” adı altında kurulan WhatsApp gurubunda paylaşılan video bilgileri aşağıda sunulmuştur:

- Sınıfta Dersin Nasıl İşlendiğine Dair Video-5 adet
- Öğretmenler Günü Faaliyeti-1 adet
- BİLSEM Sınavı Demo Videosu-4 adet
- Çömlek Yapımı Etkinlik Videosu-2 adet
- Çocukları Güldürme Amaçlı Komik Videolar-2 adet
- Kendi Çocuğunun Dans Ettiği Videosu- 2 adet

4.12. WhatsApp Gurubunda Paylaşılan Ses Kaydı Bilgileri

Araştırma kapsamında 11 Eylül 2018-30 Kasım 2018 tarihleri arasında “Minik Birler Gurubu” adı altında kurulan WhatsApp gurubunda paylaşılan 9 adet ses kaydı bulunmaktadır. Bu ses kayıtlarının hepsini öğrencilerin yanlılıkla çekip yolladığı belirtilmiştir.

4.13. WhatsApp Kullanma Sıklıkları

Araştırma kapsamında öğrenciler hakkında bilgi edinmek amacıyla kurulan WhatsApp gurubunun içerisinde bulunan katılımcıların/velilerin WhatsApp kullanma durumları Tablo 9’da sunulmuştur. % 45.1’lik (14) büyük oranda 5 yıldır WhatsApp kullananların yanı sıra % 6.5’lik (2) oranda 1 yıldan kısa süredir WhatsApp kullanan veli olduğu dikkati çekmektedir.

Tablo 9: WhatsApp Kullanma Durumu

Kullanma Durumu	frekans	%
1 yıldan az	2	6.5
1 yıl	3	9.7
2 yıl	3	9.7
3 yıl	4	12.9
4 yıl	5	16.1
5 yıl	14	45.1
Toplam	31	100.0

4.14. WhatsApp Gurubunu Kullanma Nedenleri

Araştırma kapsamında öğrenciler hakkında bilgi edinmek amacıyla kurulan WhatsApp gurubunun içerisinde bulunan katılımcıların/velilerin WhatsApp gurubunu kullanma nedenleri Tablo 10’da gösterilmiştir. % 48.3’lük (15) oranda veli, öğrencilerin topluca bilgilendirmesinin bu grup yoluyla daha kolay olduğunu belirtmiştir. Ayrıca % 12.9’luk (4) oranda veli, hızlı ve kolay iletişim yolu olmasından ve fotoğraf-video-bilgi paylaşımının kolay yapılmasından gurubu kullandığını dile getirmiştir. Özellikle servis kullanarak okula giden öğrencilerin velileri, okula uğrayamadıklarını, bu grup sayesinde toplu bilgilendirmelerden haberdar olduklarını belirtmiştir.

Tablo 10: WhatsApp Gurubunu Kullanma Nedenleri

Kullanma Nedeni	frekans	%
Toplu Bilgilendirme Durumu	15	48.3
Hızlı ve Kolay İletişim Yolu Olması	4	12.9
Fotoğraf-Video-Bilgi Paylaşımı	4	12.9
Etkinliklerin Paylaşılması	3	9.7
Öğretmen Ödevlerinin Paylaşımı/Kâğıttan Tasarruf Etme Durumu	3	9.7
Zamandan Tasarruf Etme Durumu	2	6.5
Toplam	31	100.0

4.14. WhatsApp Gurubunu Kullanmanın Olumsuz Yönleri

Araştırma kapsamında öğrenciler hakkında bilgi edinmek amacıyla kurulan WhatsApp gurubunun içerisinde bulunan katılımcıların/velilerin WhatsApp gurubunu kullanmanın olumsuz yönleri hakkında verdiği bilgiler Tablo 11’de gösterilmiştir. % 45.1’lik (14) oranda öğrenci velisi, gurubun amacı dışında kullanıldığından yakınmaktadır. % 16.1’lik (5) oranda öğrenci velisi, gurup içerisinde bilgi kirliliğinin oluştuğunu, bilen bilmeyen ayırt etmeksizin söze karışmak amacıyla yanlış bilgiler aktarılabilirdiğini, bunun sonucunda da yanlış bilgilendirildiklerini dile getirmişlerdir.

Tablo 11: WhatsApp Gurubunu Kullanmanın Olumsuz Yönleri

Olumsuz Yönleri	frekans	%
Olumsuz Yönü Yok	2	6.5
Veliler Arasında Tartışma Yaşanması	2	6.5
Amacı Dışında Kullanılması	14	45.1
Bilgi Kirliliği-Yanlış Bilgilendirme	5	16.1
Çocukların Kıyaslanması	5	16.1
Yanlış Anlaşılma Durumlarının Oluşması	3	9.7
Toplam	31	100.0

5. SONUÇ ve ÖNERİLER

Teknolojinin ilerlemesi ve küreselleşmeyle birlikte cep telefonlarının kullanım alanları da artmış, cep telefonlarındaki konuşmanın yerini anlık mesajlaşma servisleri almaya başlamıştır. Anlık mesajlaşma servisleri arasında; kullanımı hızlı, ekonomik, pratik olmasının yanı sıra, video, resim paylaşımı, görüntülü/görüntüsüz konuşma imkânları da sunan, en bilinen ve kullanımı en yaygın olan internet uygulaması WhatsApp uygulamasıdır. Bu uygulamanın telefona yüklenmesinin ardından telefon listelerindeki kayıtlar uygulamaya entegre edilmekte ve kolaylıkla kullanılmaktadır. Zamandan tasarruf etmek, bilgi alışverişini hızlandırmak, aynı anda daha çok kişiyle paylaşım yapabilmek adına WhatsApp uygulamaları üzerinde guruplar kurularak, etkin kullanım alanı oluşturulmaktadır. Yapılan araştırmalarda bu gurupların avantajlarının yanı sıra dezavantajlarının da olduğu görülmüş, kullanımının da günden güne artacağı değerlendirilmiştir.

Araştırmanın evrenini Tekirdağ ili Çorlu ilçesinde yaşayan, ilkokul birinci sınıfa giden çocuğun velisi konumunda olan aileler, örneklemini ise; amaçlı örneklem yöntemiyle, ilkokul birinci sınıfa giden çocuğun velisi konumunda olan, aynı WhatsApp gurubu içerisinde yer alan 31 katılımcı oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında, “Minik Birler Gurubu” adı altında kurulan WhatsApp gurubunun; okulun açılışının ikinci günü ve aynı zamanda gurubun kuruluşunun ilk günü olan 11 Eylül 2018 tarihi ile 30 Kasım 2018 tarihi arasındaki süreçte oluşturulan gurup içerisindeki paylaşımları ile derinlemesine görüşme sonucu elde edilen verileri yorumlanmıştır.

Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Verilerin toplanmasında derinlemesine görüşme yöntemi uygulanmıştır. Veri toplama aracı olarak, görüşme sürecinde yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme esnasında gerektiğinde formda bulunan sorulara fazladan sorular eklenmiştir. Fazladan eklenen sorular için açıklama yapmaları istenmiş, verilen cevaplar not tutularak kaydedilmiştir. Toplam 31 kişiyle derinlemesine görüşme yapılmıştır. Görüşmelerin gizli kalacağı taahhüt edilerek, önceden belirlenen saatte, sessiz bir ortamda, her bir kişiyle ortalama 30 dakika tek tek ve yüz yüze görüşme yapılmıştır. Gönüllü katılımı gerçekleştirilen görüşmeler sonucunda elde edilen verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. Verilen cevaplar kategorilerine ayrılarak, anlamlandırılmış ve yorumlanmıştır.

Araştırma kapsamında ilkokul birinci sınıfta okuyan öğrencilerin % 51.6’lık (16) kısmı erkek, % 48.4’lük (15) kısmı kız öğrencilerden oluşmaktadır. Öğrencilerin % 90.3’lük (28) oranla veli olarak anneleri, % 9.7’lik (3) oranla da babaları gurupta yer almaktadır. Gurubu oluşturan baba velilerin hepsinin hâlihazırda bir işte çalıştığı, anne velilerin ise çoğunluğunun ev hanımı olduğu görülmüştür. Eğitim seviyeleri dikkate alındığında ilköğretim mezunu velilerin çoğunlukta olduğu incelenmiştir.

Ayrıca araştırma kapsamında çoğunlukla; 35-40 yaş aralığında öğrenci velisinin bulunduğu sonucuna da varılmıştır. WhatsApp uygulamasını 5 yıldır kullananların çoğunlukta olması da teknolojiyi takip ettiklerinin bir göstergesi olarak değerlendirilmiştir.

Gurubu oluşturan veliler gurup içerisinde 227 adet konu, 268 adet resim, 16 adet video, 9 adet ses kaydı paylaşımı yapılmıştır. Yapılan ses kayıtlarının tümünün öğrenciler tarafından yanlışlıkla yollandığı, velilerle yapılan görüşme neticesinde öğrenilmiştir. Paylaşılan diğer konu, resim ve videoların büyük çoğunlukla gurubun kuruluş amaçları doğrultusunda paylaşıldığı görülse de % 45.1'lik (14) oranda öğrenci velisinin gurubun amacı dışında kullanıldığından yakındığı da tespit edilmiştir.

Araştırma kapsamında öğrenciler hakkında bilgi edinmek amacıyla kurulan WhatsApp gurubunun içerisinde bulunan katılımcıların/velilerin WhatsApp gurubunu kullanma nedenleri irdelendiğinde; % 48.3'lük (15) oranda veli, öğrencilerin topluca bilgilendirmesinin bu gurup yoluyla daha kolay olduğunu belirtmiştir. Ayrıca, % 12.9'luk (4) oranda veli, hızlı ve kolay iletişim yolu olmasından ve fotoğraf-video-bilgi paylaşımının kolay yapılmasından gurubu kullandığını, özellikle servis kullanarak okula giden çocukları olduğundan, okula uğrayamadıklarını, bu gurup sayesinde toplu bilgilendirmelerden haberdar olduklarını belirtmiştir. Okulda yapılan etkinlikler ile öğretmenin verdiği ödevlerin paylaşılmasının yanı sıra çalışan velilerin zaman sıkıntısına yardımcı olması bakımından, WhatsApp gurubunun oluşturulmasından memnun kaldıkları dile getirilmiştir.

Gurubun avantajları olduğu gibi dezavantajları da bulunmaktadır. Olumsuz yönleri olarak değerlendirilen dezavantajlarının başında; kuruluş amacının dışında paylaşım yapılması gelmektedir. Yüz yüze iletişimde sorun teşkil edemeyeceği düşünülen basit konuların, gurup içerisinde yanlış kelime kullanımı ve yanlış ifade edilmesinden kaynaklanan olumsuz durumlar da olduğu belirtilmiştir. % 9.7'lik (3) kısım yanlış anlaşılma durumlarının olmasını olumsuz yönü olarak dile getirmiştir. Ayrıca konuya vakıf olan olmayan herkesin bir paylaşım yapabilmek adına; "Çorbada benim de tuzum olsun" misali, konu hakkında bilgi sahibi olmadıkları halde, BİLSEM Sınavı gibi çocukların geleceğini yönlendirecek ciddi konularda bile yanlış bilgilendirme yaptıkları görülmüştür. % 16.1'lik (5) oranda öğrenci velisi, gurubun olumsuz yönü olarak; bilgi kirliliği-yanlış bilgilendirmenin çok olduğunu belirtmiştir. Çocukların yarış atı gibi görüldüğünü, bu gurup içerisinde bile çocukların kıyaslandığını ve bundan rahatsız olduğunu; % 16.1'lik (5) gibi hiç de azımsanmayacak oranda öğrenci velisi dile getirmiştir. Ayrıca gurup içerisinde yanlış anlaşılmanın neticesinde tartışma ortamı olduğu, bunun gurup dışında da devam ettirildiği, kısa süreli de olsa öğrenci velilerinin uygulama ortamındaki tartışmayı devam ettirdikleri yapılan görüşme neticesinde anlaşılmıştır. Veliler arasında tartışma yaşanması olarak değerlendirilen bu durumu; % 6.5'lik (2) öğrenci velisi gurubun olumsuz yönü olarak belirtmiştir. Oluşturulan gurup içerisinde % 6.5'lik (2) bir kesim de gurubun olumsuz yönü bulunmadığını vurgulamıştır.

Öğrenci velileri tarafından, öğrenciler hakkında her türlü bilgiye en kısa zamanda, en kolay ve en ekonomik yönden ulaşabilmek adına ortak bir karar doğrultusunda oluşturulan WhatsApp gurubunun olumlu ve olumsuz yönleri olduğu görülmüştür. Büyük oranda bu uygulamadan memnun kaldığı, bu uygulamaya devam edileceği sinyallerini vermektedir. Bu araştırma sonucunun daha kapsamlı yapılarak, elde edilen verilerin öğrenci velileriyle paylaşılması, yapılan hataları azaltmada yardımcı olacağı, öğrencilerin gelişiminde ve başarısında olumlu etki bırakacağı değerlendirilmelidir.

KAYNAKÇA

Balcı, Aslı ve Tezel Şahin, Fatma (2018). Öğretmen-Aile İletişiminde WhatsApp Uygulamasının Kullanımı, Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, C: 38, S: 2, 751-778.

Göncü, Semih (2018). Kullanımlar ve Doyumlar Yaklaşımı Çerçevesinde Y Kuşağının WhatsApp Kullanımı Üzerine Bir İnceleme, TRT Akademi, C:3, S:6, 590-613.

Tekin, Hasan Hüseyin (2006). Nitel Araştırma Yönteminin Bir Veri Toplama Tekniği Olarak Derinlemesine Görüşme, İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Dergisi, C: 3, S:13, 101-116.

Uzun, Kadriye ve Uluçay, Dilek Melike (2017). İş Ortamında WhatsApp Kullanımı ve Kesintiye Uğrama, Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Akademik Dergisi, C:10, S: 1, 216-231.

Yazıcı, Tülay (2015). Kişilerarası İletişimde Anlık Mesajlaşma Uygulamalarının Yeri: WhatsApp Uygulaması İle İlgili Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir İnceleme, International Journal Of Social Sciences And Education Research, C: 1, S: 4, 1102-1119.